

מאקסיים גורקי

ביבליוגרפיה

(תרס"ב—תש"י — 1950—1902)

ה ק ד מ ה

פעולתו הספרותית של מ. גורקי החלה בשנות התשעים של המאה שעברה, אך עיקר פרסומו קנה לו — בראשית המאה העשרים. סיפוריו ומחזותיו תורגמו אז לשפות אירופה השונות וגם ללשוננו.

תרגומי גורקי אצלנו החילתם — שנת 1902, כשי. ל. בורוכוביץ, הוא י. ל. ברוך פרסם במאסף ל„המליץ“ תרס"ב את תרגומו ל„קין וארתם“, שהוציאו מחדש בשנויים רבים אחר־כך בתש"ח.

בתרס"ד נדפסו בגלינות הספרותיים, ההוספה השבועית ל„הצפירה“, הספורים: „הפרעות“, „החן ובנו“ וכן „הנץ והעכנאי“, שתורגם עפ"י נוסח ראשון של גורקי משנת 1895, כי משנת 1899 ואילך חלו שנויים ביצירה זו הן במבנה והן בשמה: „שירת התחמס“.

בתרס"ח מוציא ג. שופמן בלבוב את תרגומו ל„קין וארתם“. בתרע"א—תרע"ד מתפרסמים ב„האחדות“ של „פועלי ציון“ בירושלים תרגומים לסיפורים שונים של גורקי ומ„סיפורי מעשיות על איטליה“, שקטעים מהם תורגמו מחדש גם ב„העתיד“ של „החלוץ“ בפולין בתרפ"ה—תרפ"ז והספר כולו — ראה אור בתש"ה בתרגומו של ש. הרברג, זה שבידו תורגמו „פומה גורדייב“, „מפעל בית ארטמונוב“ ו„חיי קלים סאמגיין“, הנמצא תחת מכבש הדפוס. אברהם שלונסקי — מתרגם את „תאודה זעוה“, „שיר היסעור“, „העיירה אוקורוב“ ולהצגה — את „בשפל“, שהוסיף עליו מזמירותיו ופזמוניו הוא.

פסח ליפובצקי — „האוניברסיטאות שלי“, לאה גולדברג — „ילדות“, ש. מנדל — „האם“ וח.ש. בן־אברם — את „בין הבריות“. הקרובים.

סיפורו הראשון של מ. גורקי — „מאקר צ'ודרא“ תורגם לעברית אך בתש"ו, במלאות עשר שנים למותו על ידי י. א. ויגדורוביץ ובתוך „לידתו של אדם“, קובץ סיפוריו, בידי ש. יורם. באותה שנה תורגמה גם „דראמה קטנה“ על ידי אברהם לוינסון.

למעלה מתשעים מיצירותיו של גורקי תורגמו ללשוננו בידי 40 מתרגמים, בהן 17 ספרים.

השפעתו של מ. גורקי גדולה היתה על ספרותנו ולא נוכל לתאר לעצמנו בלעדיו את „ספרותנו הצעירה“ משנות תר"ס—תר"ע. וכשם שאין לתאר את שופמן ואת דבורה בארון בלא צ'חוב כך אין לתאר את ברנר בלא גורקי, ביחוד בתקופת „מעמק עכור“ וביצירותיו מתקופת רוסיה.

על הרושם שעשה הכרך הראשון של הנובילות לגורקי על פרץ — מספר ה. ד. נומברג במאמרו „א ליטערארישער דור“ למלאות ארבע שנים למותו של פרץ: — „מימי לא ראיתי התלהבות יותר גדולה, עונג רוחני יותר גדול מזה שהיה לפרץ עם קריאת ספוריו של גורקי. עיניו אורו בדברו על זאת“ — (ה. ד. נומברג — י. ל. פרץ, בוענאס־איירעס, 1946, ע' 64). ולאחר פגישתו הראשונה עם גורקי מודיע שלום־עליכם לבני־ביתו מפטרבורג במכתבו מיום 15 בנובמבר 1904: „עודני שרוי תחת רושם בקורי הראשון אצל אליל דורנר, השולט במחשבותינו, אצל מ. גורקי“ (שלום עליכם בוך, ע' 59). בדיאלוג המפורסם שב„טוביה החולב“ בינו ובין חוה בתו יש למצוא סימנים להערצתו של שלום עליכם את גורקי. וגם מ. גורקי, כשקיבל משלום עליכם את הכרך הראשון מכתביו, את „מוטל בן פיסה החזון“ בתרגום רוסי כותב במכתבו אליו מיום 12 באפריל 1910: „את ספרך קבלתי קראתי, צחקתי ובכיתי — ספר נפלא! התרגום נדמה לי, עשוי ביד חרוצה ובאהבה למחבר, אף כי לפעמים מורגש, כי בלשון הרוסית קשה למסור את ההומור הנוגה והלבבי של המקור — — — הספר מוצא חן בעיני מאוד. עוד פעם אומר — ספר נעלה! כולו מתנוצץ באהבה נאמנה, טובה וחכמה לעם, ורגש זה יקר כל־כך בימינו...“ (לפי „הראשונים כבני־אדם“ מאת י. ד. ברקוביץ, ספר ד, ע' תר"צ).

ובמלאות 25 שנה לעבודתו הספרותית של ח. ג. ביאליק מפרסם גורקי את מאמר ההערצה שלו ב„ייברייסקאיא ז'יון“ משנת 1916. ובמאמרו „וכטאנגוב בתיאטרון הבימה“ הוא אומר: — „התיאטרון הנפלא הזה נוצר תוך רעב, קור ומלחמה בלתי פוסקת על זכותו לדבר בשפת התורה, בשפתו של ביאליק הגאון“ (לפי „גורקי על האמנות“, קובץ מאמרים, סידר א. לייטנר, מוסקבה, הוצאת „איסקוסטבו“, 1940, ע' 183—184).

פרשה לעצמה, היא יחסו של גורקי ליהדות רוסיה, שמצא את בטויו במכתבי המחאה שלו נגד הפרעות בקיישוב ב־1903 וכן נגד משפט בייליס בכרוז המשותף של סופרי רוסיה מיום ה־30 בנובמבר 1911. ובספטמבר 1913 הוא כותב לפליכאנוב: „משפט בייליס כל־כך זעזע אותי, כאשר לא ידעתי מעודי, כשאני קורא את הדו"ח ממשפט זה, אני בוכה מרוב בושה וכעס. זהו מעשה ידיה של הריאקציה המשתוללת“. וכשתכו גלי האנטישמיות על ראש יהדות רוסיה ופולין בימי מלחמת העולם

הראשונה בשנות 1914—1916 הרים גורקי את קולו נגד העול המשווע הזה ופרסם אז את מאמריו הידועים: „על היהודים“, והוציא את הקובץ „Щит“ בו הדפיס את סיפורו מחיי נער יהודי: „הנער עושה הפלאות“. ועיין להלן מס. 47, 99, 133, 134 בביבליוגרפיה.

ביבליוגרפיה זו סודרה על ידי לפי הזמנתו של המרכז לתרבות, שנענה לבקשתה של האקדמיה למדעים ב.ס.ס.ר. להמציא לה רשימה ביבליוגרפית מתרגומי גורקי לעברית ומאמרי סופרים עליו. הרשימה ותרגומה הרוסי שנשלחו לתעודתם הכילו רק 152 ערכים ובביבליוגרפיה שלפנינו — למעלה מ־200. (מחמת הוספת מספרים שוים בצרוף אותיות כנהוג מסתימת הביבליוגרפיה במספר 187).

החומר מקיף את השנים תרס"ב—תש"י (1902—1950). יצירות גורקי — ניתנו בסדר כרונולוגי וההערכות עליו — לפי סדר א"ב של שמות המחברים. שמות היצירות בעברית הושוו למקורן לפי כתבי מ. גורקי בשלושים כרכים, הוצאת האקדמיה למדעים ב.ס.ס.ר. המכון לספרות העולמית על שם מ. גורקי, מוסקבה 1949—1950 (לעת עתה הופיעו הכרכים 1—4); ולפי כתבי מ. גורקי בעשרים וארבעה כרכים, הוצאת „גוסאיזדאט“, מוסקבה 1929—1933. בסופה של הביבליוגרפיה — א) מפתח שמות מתרגמי יצירות מ. גורקי לעברית; ב) מפתח שמות יצירותיו בתרגומן העברי; ג) רשימת כתבי העת והספרים, בהם נדפסו תרגומיו וההערכות עליו; ד) רשימת יצירות מ. גורקי במקורן (לפי הא"ב הרוסי), שתורגמו לעברית.

א. תרגומי יצירותיו לעברית

א. ספרים

1. קין וארתם, תרגם ג. שופמן, לבוב תרס"ח (1908), 59 ע'.
- 1א. הצר הרוסי, תרגם בן־פסח ש"ץ, ירושלים, „תלפיות“, תרע"ז.
2. פומה גורדייב א—ב, תרגם מרוסית ש. הרברג, תל־אביב, „מצפה“ תרפ"ח. רכ"ב; קס"ח ע'. מהדורה שניה — תש"ה—תש"ו (46—1945).
3. מפעל בית ארטמונוב, תרגם מרוסית ש. הרברג, תל־אביב, „שטיבל“, 1934, 352 ע'.
4. האוניברסיטאות שלי; הזקנה אי־זרגיל; שירת התחמס, תרגם מרוסית פ. ליפובצקי, ירושלים, „קריית־ספר“ (תרצ"ו), 224 ע'.
5. תאוה — זעזע (ספור), תרגם מרוסית א. שלונסקי, תל־אביב, פ. גינזבורג, תרפ"ח
- (1928), 27 ע'. („ספריה קטנה“ ספר 28).
6. ילדות, מרוסית לאה גולדברג, מרחביה, „ספרית פועלים“, תש"ג (1943), 251 ע'.
7. ספורי מעשיות על איטליה, תרגם ש. הרברג, עין־חרוד, הקבוץ המאוחד, תש"ה (1945), 82 ע'.
8. העיירה אוקורוב, (סיפור מימי מהי פכת 1905); ב. תולדות אהבה נכזבת, מרוסית: א. שלונסקי, תל־אביב, „אופק“, תש"ג (1943), 212 ע'.
9. לידתו של אדם (סיפורים) מרוסית: ש. יורם, תל־אביב, צ. לייזמן, תש"ו (1946), 258 ע'.
- התוכן: לידתו של אדם, אהבה ראשונה, עשרים וששה ואחת, השומר, בן־לוחית, קליר, ג'ין, הספר, צופים, אדם קל, העשיריה, האור, שר, מקר צודרה, החן ובנו, האם.

10. דראמה קטנה, מרוסית: אברהם לוינסון, ירושלים, "עופר" (תש"ו) 1946. 61 לויץ' ע'.
24. שירת הנשר: שם, גל' 7.
25. אם אדם, תרגם א. חורפי: שם. תרפ"ז—1926. גל' 45, 46.
26. וידוי (שיר): מוסף ל"דבר", תרפ"ח—1928. כרך ג' — גליון 29. ע' 2.
27. המנצח, תרגם י. ג.: מולדת, ירושלים, תרפ"ח—1928, כרך י"א, ע' 363—366; גם בתוך "פניני ספרות", מספורי אר"ם מות העולם. תל-אביב, שרברק, תש"י—1950. ע' 41—43.
28. בשפל (מחזה), תרגם א. שלונסקי: הוצג בתיאטרון לפועלי ארץ-ישראל, "אהל" בשנת תרצ"ג—1933. לא הופיע בדפוס.
29. שירת התחמס (למלאות ארבעים שנה ליצירתו של ... גורקי), תרגם פסח ליפובצקי: "במעלה", עתון הנוער העובד, תרצ"ב—1932. גל' 17.
- 29א. שיר מבשר הסופה, תרגם אביג' דור [המאירי]: במפנה (קובץ מאמרים, הוצאה חד-פעמית), ע' 54—55. תל-אביב, ה' חוגים המארכסיסטיים בארץ-ישראל, 1934.
30. ראשית ילדות (פרק ראשון מספרו "ילדות"), תרגם יוסף ליכטנבוים: מוסף ל"דבר" תרצ"ו—1936. גל' 28. ע' 4—2; וגם בתוך: "במעלה" תש"ב—1942. גל' 19.
31. האם (אגדה), עברית — אברהם גוברמן: במעלה, תרצ"ו—1935. גל' 11.
32. על הוולגה, מתוך "האוניברסיטאות שלי", תרגם פסח ליפובצקי: שם, גל' 10.
33. מספר הילדות, תרגם מרוסית מ. ז. ולפובסקי: מולדת, תרפ"ח—1928, כרך י"א, ע' 166—174.
34. יתום, עברית — מ. ז. ולפובסקי: דברי-הפועלת, תרצ"ו—1936. שנה 3, חוב' 7—6.
35. החאן ובנו (אגדת אהבה), מרוסית נעמי: דף שדות, כ"ד טבת תרצ"ט—15 בינואר 1939 (בטוי לנוער הלומד, מחנות העולים), ע' 8—9.
36. מקובץ האגדות האיטלקיות; על האמהות אפשר לספר הרבה בלי סוף... מ' רוסי: נעמי, בתוך "כובשי שדות", ט' תמוז תרצ"ט—26.6.1939 — בטוי לנוער הלומד, תנועת המחנות העולים בארץ-ישר' אל.
37. רוצחים (קטע מסיפור), תרגם א. אברהם גוברמן: העתיד, ורשה, תרפ"ה—
11. מאקר צ'ודרה, תרגם י. א. ויגדור' ביץ, ירושלים, "עופר", תש"ו (1946). (ספ' ליה לסיפור הקצר מס. 12.
12. זכרונות על ליב ניקולאיביץ טולסטוי, מרוסית: א. פרסמן, מרחביה, "ספרית פועלים", 1946, 89 ע' (דורון).
13. קין וארטיום (סיפור), מרוסית: ד"ר י. ל. ברוך, תל-אביב, "ידיעות אחרונות", (תש"ח) 1948 (ספרון מס' 74).
14. האם, מרוסית: ש. מנדל, תל-אביב, "ספרית-פועלים", 1949. 388 ע'.
15. קלים סאמגין, כרך א. מרוסית. ש. הרברג, מרחביה, "ספרית פועלים", תש"י (1950) (ספרי מופת) 424 ע'.
- 15א. בין הבריות, תרגם: ח. ש. בך אברהם, הקיבוץ המאוחד, תש"י (1950). 376 ע'.
- ב. סיפורים; אגדות; שירים; מחזות (שלא הופיעו כספרים בפני עצמם)
16. קין וארטיום, סיפור, תרגום י. ל. בורוכוביץ: מאסף, פרקי דברי הימים ואמרי מדע (ס"ט פטרבורג, הוצאת ל. רבינוביץ, עורך "המליץ" ומו"לו, תרס"ב—1902). ע' 48—24.
- 16א. הפרעות: גליון ספרות, הוספה ל"הצפירה", ורשה תרס"ד—1904, מס. 241, ע' 587—588. נדפס ברוסית בספר א' "Помощь", 1901.
17. הגן והעכנא, העתיק י. ל. אייגש: שם, מס' 277, ע' 658.
18. החן ובנו, תרגם לשפת עבר ב. רור בינוק: שם מס' 301, ע' 694—696.
19. לפני החיים, (סיפור): האחדות, ירושלים, תרע"א—1911. שנה ב', גל' 29—28.
20. הזקן (סיפור), מרוסית: גפניאל: שם, תרע"ב—1912; שנה ג', גל' 33.
21. פעם אחת בסתיו (סיפור), תרגם י. ר-ן: שם, תרע"ד—1914, שנה ה', גל' 24.
22. נונצ'יה (סיפור), תרגם מ. ב-קי (מסיפורי המעשיות על איטליה): שם, גל' 35.
23. שביתה באיטליה (רשימה), תרגם אברהם גוברמן: העתיד, ורשה, תרפ"ה—

- שלונסקי: "השומר הצעיר", תרצ"ט—1939, ע"י דוד קמחי.** נדפס לראשונה בשנת גל' 31.
38. **ססה** (מקובץ האגדות האיטלקיות): "לעבודה", חוב' א'. כ"ג תשרי ת"ש—6 לאוקטובר 1939; ביטוי לנוער הלומד, תנור עת המחנות העולים בארץ ישראל.
- 38א. הניקבה, תרגום מ. אורחי: נתיבות ו' ספר ללימוד הלשון, מאת י. פלר (קריית-ספר, ירושלים), ע' 190—194; שעריים ה' מאת ב. ומ. רכבי (י. צ'צ'יק, תל-אביב, תש"ט), ע' 76—82.
39. **ניצח האדם**; תרגום [אברהם גרברמן]: "אחד במאי", פרקי קריאה. תל-אביב, המרכז לתרבות, ת"ש—1940, ע' 21—17.
- 39א. **האדם ניצח**, תרגום ז. אריאל: מקראות חדשות ו' (תל-אביב, "מסדה"), ע' ע"ב—ע"ד.
40. **אגדת החומה**, תרגום אורי ס.: "על החומה" (טבת תש"א—נובמבר 1941), ע' 6—4. תנועת השומר הצעיר בארץ ישראל.
41. **מבשר הסופה** (קטע משיר), תרגום אביגדור גרינשפן: הפועל הצעיר, תש"א—1941, שנה ל"ד, גל' 24.
42. **שיר היסעור**, עברית א. שלונסקי. בתוך הקובץ "ברית המועצות", תל-אביב, ספרית פועלים, 1941, ע' 25—26.
- גם בתוך "שירת רוסייה" (אנתולוגיה בעריכת א. שלונסקי ולאח גולדברג) תל-אביב, ספרית פועלים בהשתתפות מוסד ביאליק, תש"ב—1942, ע' 32—34.
43. **השעון** (שיר), מרוסית פסח ליפר-בצקי: במעלה, תש"ד—1944, גל' 16—17.
44. **הפגנת האחד במאי** (קטע מסיפור "האם"), מרוסית — נ. גרינבלט: שם, גל' 8.
45. **נוכח פני החיים**: על החומה. אייר תש"ב — מאי 1942.
46. **דגל האחד במאי**, עברית: אברהם שלונסקי. בתוך "דגל אדום", פרקי קריאה ולימוד (תל-אביב, ספרית פועלים, 1945), ע' 111—113.
47. **הנער עושה הפלאות**, עברית — שמואל קפלן: "במעלה" תש"ה—1944, גל' 21; גם בתוך "דגל אדום", ע' 36—38. נדפס ברוסית במאסף "Ш[т]и", 1916.
48. **אם ובנה**, תרגום: א. שלונסקי. בתוך: "מבחר הספור העולמי" (נאסף, נסדר ונערך
- ע"י דוד קמחי). נדפס לראשונה בשנת גל' 31.
- "תאוה זעוה". ע"ע 5.
49. **ישקה** (מעשיה), מרוסית — פסח ליפובצקי: במעלה תש"ו — 1946, גל' 23—24.
50. **בסערה** (מתוך "ספורי מעשיות על איטליה), מרוסית — ש. הרברג: שם, גל' 9.
51. **לידת אדם** (ספור), מרוסית — י. ליכטנבוים: שם, 1—2; גם ב"בוסטנאי" תרצ"ו — 1936, שנה ח' גל' י"ג, ע' 14—21; גם בתוך "הגלגל", ירושלים. ת"ה. כרך ב. גל' 22, ע' 13.
52. **תפוחים** (ספור), מרוסית — שמואל קפלן: "במעלה" תש"ו — 1946, גל' 11.
53. **אגדת מזמור לגן**, עברית — מאיר: "לאחרות העבודה", תש"ו — 1946, גל' 111.
54. **הסבא ונכדו** (סיפור), מרוסית — שמואל קפלן: "במעלה" תש"ו — 1947, גל' 3.
55. **סבא ארכיפ וליונקה** (סיפור), תרגום גמה רבקה דוידית. בתוך: "ספורים נבחרים מן הספרות הרוסית", תל-אביב, עם-עובד, תש"ז — 1947, ע' 253 — 284.
56. **בערב חג המולד** (ספור) של נוכל זקן). עברית — שמואל קפלן: "במעלה" תש"ז — 1947, גל' 16—17.
- 56א. **אשה שענייה חכלת**, מרוסית — שמואל קפלן: במעלה. תש"ט—1948, גל' 22, ע' 442—444.
- 56ב. **שירת היסעור**: "בסך", ילקוט לקריאה ולדקלום (הוצאת המרכז לתרבות, ניסן תש"ט — אפריל 1949), ע' 58—59.
57. **דרור זאטוט**: משמר לילדים, תש"ט — 1949, שנה 3, חוב' ל"ח.
58. **ילדי פארמה**: שם, שנה ה', חוב' 8.
59. **איבנון הטפשוון**, עברית — שרה: שם, תש"י — 1950, שנה ה' חוב' 28.
60. **חבר**: לחבר, י"ד אייר תש"י — 1950.5.1, גל' א', ע' 2—3. מפלגת הפועלים המאוחדת — סניף תל-אביב.
- ג. מאמרים:
- 60א. **על המשטר** [ברוסיה הצארית], מתוך "נוביאי ז'יון" 1905: השקפה, ירח שלים. תרס"ו, שנה ז', גל' כ"ג, ע' 3—4.
- 60ב. **מהפכה ותרבות**, תרגום מנחם פוזננסקי: האדמה, תל-אביב תר"פ, כרך א'.

- חוב' ה', ע' 581—583; חוב' ו', ע' 697—705.
- קטעים ממאמרים שנכתבו בשנת 1917 ונת' פרסמו: הראשון — בירחון „ליטופיס“ („דב רי הימים“); והשאר — בעתונו הפטרור גראדי של גורקי („נובאיא ז'יון“ — „הח יים החדשים“).
61. ולדימיר איליץ לנין: הפועל הצ' עיר, תרפ"ד—1924. שנה י"ז, גל' 15.
62. אגרת אל המונגולים: מוסף ל„ד בר“ תרפ"ו—1926. כרך א', גל' 3.
63. על לנין ומוסוליני: דבר. ז' ניסן תרפ"ו — 22.3.26, גל' 249.
64. על אנטול פראנס, תרגם א. שלונ' סקי: כתובים, תל-אביב, תרפ"ז — 1927, שנה א', גל' מ'.
65. על האדם, תרגם א. שלונסקי: שם. תרפ"ח—1928 שנה ב', גל' י(ג"ט).
66. על האדם, תרגמה חיה קאופמן: „על החומה, חשון תש"א — אוקטובר 1940, ע' 4—5. תנועת השומר הצעיר בארץ ישראל.
67. על הספר, (הקדמה לספר R. Mor-tier — Histoire générale des littè-ratures étrangères) הרברג: מאזנים, ירחון תרצ"ט — 1939, כרך ט', ע' 258—260.
68. ספרים: מולדת, תרפ"ה — 1928, כרך י', ע' 310—311.
69. נאום במוסקבה, (עם יובלו הששים): דבר. ד' תמוז תרפ"ח — 22.6.1928, גל' 932.
70. ליב טולסטוי, תרגם א. שלונסקי: כתובים תרפ"ט — 1929. שנה ג', גל' א' (צ"ט — ק').
71. גורקי על ביאליק: „דבר“, ג' אב תרצ"ד — 1934.7.15. תרגום מאמרו של מ. גורקי על ביאליק, שנדפס בגליון היר בל לביאליק ב„יברייסקאי ז'יון“ 1916, מס. 14—15.
72. גורקי מספיד את ביאליק (דברי גורקי בוועידת הסופרים הסובייטים הכללית): שם. ד' תשרי תרצ"ה — 1934.9.13, גל' 2839.
73. נגד הרוח הבורגני הזעיר בספ' רות (קטע מנאמו בקונגרס הראשון של הסופרים ברוסיה הסובייטית): הארץ. י"ט תשרי תרצ"ה — 28.9.1934, גל' 4618.
74. על המציאות השלישית (מתוך נאום במליאת הסופרים הסובייטים, מרץ 1935): השומר הצעיר, תרצ"ו — 1936, גל' 13.
75. מספר הזכרונות. א. על ל. ג. טולסטוי: „הארץ“. ר' תמוז תרצ"ו — 26.6.1936, גל' 5154.
76. בני אדם בינם לבין עצמם, (מתוך הספר „זכרונות“) תרגם דב שטוק—סדן: מוסף ל„דבר“ תרצ"ו — 1936, גל' 28.
77. מכתבים לפועלים-סופרים, תרגם ס. ט.: מבפנים, עין-חרוד, תרצ"ח — 1938, כרך ה', ע' 208—213.
78. מכתבים אלה לוקחו מתוך החוברת „מכתבים אל פועלים — כתבים וסופרים“ המכיל לה 29 מכתבים של גורקי בהוצאת ספרים „אוגוניוק“ מוסקבה, 1937. המכתבים הם: לפ. י. א. טרכין, למ. א. לוגינוב, למ. מרקוב, לי. לבוב, לפ. ח. מקסימוב, לאו. וו. אנו'מירובה, למ. מ. זושצ'נקו.
79. לנין, תרגם מ. סברדליק: השומר הצעיר, שבועון, תש"א — 1941, גל' 12, 10, 8; גם בתוך הקובץ „ברית המועצות“ (בעריכת משה זילברטל), ע' 57—63. ספרית פועלים 1941.
80. תשובה לאינטליגנט: מבפנים, עין-חרוד, חשון תש"א — ספטמבר 1941, ע' 145—140.
81. על ספרות העולם, שם. תמוז תש"ב — יולי 1942, ע' 126—129.
82. מכתב אל שלום-עליכם: בתוך „הראשונים כבני-אדם“, סיפורי זכרונות על שלום-עליכם ובני-דורו מאת י. ד. ברקוביץ. חלק ד (תל-אביב, דביר, תש"ג—1943), ע' 690.
83. דבר אל הקומוניסטים: קדם, אפריל 1943, ע' 1—2.
84. איש האמת (על לנין): משמר. כ"ה חשון תש"ד—21.1.1944, מס. 138.
85. הסופרים ורוסיה הסובייטית: שם, ז' חשון תש"ד — 5.11.43, מס. 81.
86. א. פ. צ'חוב, תרגם משה באסוק: מבפנים. חשון תש"ה — נובמבר 1944, ע' 153.
87. אל הפועלים במערב אירופה, (קוליקורא של מ. גורקי משנת 1906): קול העם, שבועון, תל-אביב 1946, מס' 26.
88. על „הבימה“, תרגם מנחם גנסין, בתוך ספרו „דרכי עם התיאטרון העברי“

- תל-אביב. 'הקבוץ המאוחד [1946], ע' 150—151. תרגום מאמרו של מ. גורקי, שפורסם בירחון „תיאטרון ומוסיקה” חוב' א—ז, 14 בנובמבר 1922.
85. על אנטישמיות (כתב יד שלא ראה אור), תרגם א. שלונסקי: עתים, תש"ז — 1947. שנה א' מס' 45.
- 88א. אנרי בארביס — משורר האמת האכזרית: על המשמר, 9.9.1949.
86. על הציור: בשער, שבועון החטיבה הצעירה, תל-אביב, תש"י — 1949. שנה ג', גל' 50 (93).
886. באין רואים, תרגם ב. פליכס— [אשר ברש]: עתידות. ירחון לנוער, תש"י—1950. שנה ד', חוב' 3.
- ב. מאמרי סופרים על מאקסיים גורקי אוח.**
87. במשעול הספרים: אוסף סיפורי גורקי, לידתו של אדם, תרגם ש. יורם, תל-אביב, ליינמן, תש"ו.
- אונמונו, די מיגואל.
88. גורקי שלי: תרגם דב שטוק — סדן: מוסף ל„דבר” תרפ"ח — 1928. גל' 29.
- אחימאיר, אבא.
89. מפרדוקסיו של גורקי: „דבר”, ז' חשון תרפ"ז — 15.10.1926. גל' 418.
- הארץ.
90. מסביב לספרות. יובלו של גורקי: הארץ: ל' ניסן תרפ"ח — 20.4.1928. גל' 2643.
91. מאקסיים גורקי (למותו): שם. כ"א סיון תרצ"ו — 11.6.1936. תוספת ערב לגל' 5140.
- בבל, י.
92. ההתחלה, תרגם ש. הרברג: מאזנים תרצ"ט — 1939. כרך ט', ע' 256—258.
- ביאליק ח. נ.
93. דרכי התיאטרון העברי. (שיחה על „הבימה” בחוג הבימה בירושלים, כ"ט בנין סן תרצ"ג: „במה”, דו ירחון לעניני אמנות תיאטרונת. (הוצאת חוג הבימה תל-אביב, (חשון תרצ"ד—1933). חוב' ב' ע' ג—י"ב, גם בתוך „דברים שבעל פה” ספר ב, תל-אביב, תרצ"ה, ע' ק"ט—ק"כ. [שם גם על מ. גורקי].
94. מאגרותיו ממוסקבה למניה אשתו מיום 16.3.1921, 3.4.1921. „הארץ” כ"ד תמוז
- תרצ"ו — 14.7.1936: גם אגרות ח. נ. ביאליק (מכונסות בידי פ. לחובר) כרך ב', ע' ר"ב—ר"ז. הוצאת „דביר”, תל-אביב, תרצ"ו. [שם גם על מ. גורקי].
- ב. מ.
95. מאקסיים גורקי: במפנה, עתון פועלים, 26 יוני 1936, גל' 23—24.
- בריינין, ראובן.
96. אנטון צ'חוב (שרטוטים פורחים): הוצפה, ורשה. שנה ב', כ"ו אב תרס"ד — 1904.8.7. גל' 471. [שם גם על מ. גורקי].
- ברנר, י. ח.
97. ציונים (בקשר עם מאמרו של מ. גורקי „מהפכה ותרבות”, שנדפס ב„האדמה” תר"פ, כרך א', חוב' ה', ר'): האדמה, תר"פ חוב' ח', ע' 211—212; גם בתוך כתבי י. ח. ברנר, כרך ז (תל-אביב, שטיבל, תרפ"ח — 1928), ע' 87—89.
98. טקט (גם על מ. גורקי): שם. תר"ץ — 1930. כרך ח', ע' 480.
- 98א. אגרת לר' בנימין [שם גם על מ. גורקי]: אגרות י. ח. ברנר, כרך א (תל-אביב, דבר, תש"א) ע' 282.
- ברנשטיין — כהן, יעקב.
99. הפרעות בקשינוב (מכתבו של גורקי והתמרמרותו על הפוגרומים ומעודדיהם). מתוך: ספר ברנשטיין—כהן, דברי הערכה, זכרונות, אגרות, תל-אביב תש"ו — 1946. ע' 135.
- ברקוביץ, י. ד.
- 99א. [גורקי ושלום-עליכם]: בתוך הרא"שונים כבני-אדם, סיפורי זכרונות על שלום-עליכם ובני דורו. חלק ד (תל-אביב, דביר, תש"ג—1943), ע' 690.
- ג[ולדברג], ל[אה].
- 99ב. מאקסיים גורקי: דברי הקדמה ל„ילדות” בתרגומה (מרחביה, ספרית פועלים, תש"ג — 1943), ע' 5—7.
100. מאקסיים גורקי: דבר לילדים, תרצ"ד — 1936. כרך א', חוב' 15.
- גורליק, ש.
101. קין וארטים (למותו של מ. גורקי): הבוקר, ר' תמוז תרצ"ו — 26.6.1936.
- גורפיין רבקה.
102. ה„ילדות” של גורקי בלבוש עברי: דבר הפועלת, תש"ג — 1943. חוב' 8.
- גרודיב, א.
103. מנעורי מאקסיים גורקי (עם פורטרט

של מ. גורקי) [תרגום דרך קלעו]: „קרא

ודע", סידרות ספורים לנוער ולעם. תל-אביב, תש"א — 1941. ספרית „מסילה לכל" מס' 6.

גרוסמן, ראובן.

103. א. גורקי, מ. (1868 — 1936): „סופר רי עולם", (תל-אביב, „עדי", תש"ד—1944), ע' 53.

גרינשפן, אביגדור.

104. מאקסיס גורקי מבשר הסופה: הפועל הצעיר. תש"א — 1941, שנה ל"ד, גל' 24. גרינבלט, נתן.

105. על קברו של גורקי. „הארץ", ו' תמוז תרצ"ו—26.6.1936. גל' 5154.

גריס, נח.

105. דמויות „האם" של גורקי: ישר אל—o.s.o.c. תשרי תש"י — ספטמבר 1949, ע' 4.

דבר.

106. עם יובלו של גורקי (ליובל הששים): דבר. ז' אייר תרפ"ח — 27.4.1928. גל' 886.

107. מכתב לגורקי על רדיפת העברית: שם. ה. אב תרפ"ח — 22.7.1928.

107. הצגת הבכורה של „בשפל": שם. ט' שבט תרצ"ג—5.2.1933. גל' 2346.

דוידית, רבקה.

108. מ. גורקי (1868—1936), (עם פורטרט): ספורים נבחרים מן הספרות הרוסית. תל-אביב, עם-עובד, תש"ז [1947], ע' 251—252.

דוחובני (מיכלי), ב. י.

108. א. על „ילדות" לגורקי, תרגום לאה גולדברג: הגלגל, ירושלים. תש"ג. כרך א. גל' 3, ע' 16—17.

דיין, דבורה.

109. מחייו: דבר הפועלת. תרצ"ו — 1936, שנה 3, חוב' 6—7.

הירשברג, יצחק.

110. (על) „האם" מאת מ. גורקי תרגום ש. מנדל: קול העם, עתון-יומי. כ"ד אב תש"ט—19.8.1949. שנה ג', גל' 767.

הרברג, ש.

111. מאקסיס גורקי: הקדמה ל„פומה גורדייב" מאת מ. גורקי בתרגומו של ש. הרברג. תל-אביב, מצפה, תרפ"ח — גל' [1928]. ע' ה-ו.

השקפה.

111. א. מאקסיס גורקי: השקפה. ירושלים, תרס"ה. שנה ו' גל' מ"ה, ע' 6.

111. מה שארע להסופר גורקי בניו-יורק: שם. תרס"ו. שנה ז'. גל' נ"ד, ע' 4.

וינר, יהודית.

112. מ. גורקי, האדם והסופר: קול העם, גל' 767. כ"ד אב תש"ט — 19.8.1949.

ורדי, דוד.

113. זכרונות על מ. גורקי. בתוך ספרו: בדרך הילוכי (תל-אביב תש"ז — 1947), ע' 171—176.

ז'בוטינסקי, זאב.

114. עשרת הספרים: כתבים. כרך ו' (על ספרות ואמנות), ירושלים תש"ח — 1948, ע' 27—29; 33—35. [שם על מ. גורקי].

115. על הספרות של מצב רוח (על צ'חוב וגורקי ועוד). בתוך: כתבים. כרך א' אבטור ביוגרפיה. סיפור ימי. ברן ורומא (ירושלים, תש"ז — 1947) ע' 33; כתבים נבחרים. כרך א, גולה והתבוללות (תל-אביב, הוצאת שלמה זלצמן, תרצ"ו — 1936), ע' 40.

זליגמן, ר.

116. מאקסיס גורקי: בוסתנאי, תרצ"ו — 1936, שנה ח', גל' 9.

117. על גורקי: הבוקר, ו' תמוז תרצ"ו — 26.6.1936, גל' 216.

זלצמן, שלמה.

118. יציאתי מרוסיה [שם על מ. גורקי]. בתוך ספרו. מן העבר; זכרונות ורשומות. תל-אביב, תש"ד — 1943, ע' 198—200.

ז. מ.

119. מ. גורקי (ליובלו): מולדת. תרפ"ה — 1928, כרך י"א, ע' 132—134.

זמורה, י.

120. מאקסיס גורקי (עשר שנים למותו): הארץ. י"ב אב תש"ו — 9 אוגוסט 1946, גם בספרו: ספרות על פרשת דורות ספר ג' (תל-אביב, מחברות לספרות, תש"ו—1950), ע' 226—227.

הזמן.

120. א. ה„יחפים" של גורקי ועוד יחפים: הזמן, פטרבורג, תרס"ג. שנה א. גל' 38.

120. ב. על הוצאת תרגום רוסי של קובץ ספורים עבריים וז'רגוניים על ידי מ. גורקי ולנדב את הריחו ממכירת הספר לטור בת היהודים נגועי הפרעות בקישינוב: שם. גל' 41, ע' 5. [הוצאת הקובץ הזה לא יצא

- לפועל בגלל סיבות פוליטיות].
חנוכי, י.
 121. מאקסיס גורקי: דרך הפועל. תל-אביב 26 יוני 1936. גל' 4 (40).
טולסטוי, אלכסיי.
 122. חצי יובל לספרות הסובייטית, תרגם עזרא זוסמן. בתוך הקובץ: על פני כדור הארץ. תל-אביב, תש"ג, ע' 74-75. [שם גם על מ. גורקי].
יוריס, א. ש.
 122א. הטראגדיה של הנדכאים (להצגת הבכורה של „בשפל“ מאת מ. גורקי „באהל“): דבר. ה. שבט תרצ"ג—2.2.1933. גל' 2344.
 122ב. „בשפל“ לגורקי — במעלה ל„אר-הל“ (להצגת „בשפל“ „באהל“): דבר. כ' שבט תרצ"ג—16.2.1933. גל' 2356.
יורם, ש.
 123. על ספורי גורקי. הקדמה לקובץ הסיפורים „לידתו של אדם“. ע' 7-9.
יערי-פולסקין, י.
 123א. יום תשעה ביאנואר 1905 [שם גם על מ. גורקי]: בתוך ספרו: פינחס רוטנברג, האיש ופעלו (תל-אביב, התקופה, תרצ"ט) ע' 41.
יפה, ל.
 124. [גורקי על ביאליק]. בתוך מאמרו: „כיצד הגונו את יובלו של ביאליק“. בספרו „תקופות“. תל-אביב, תש"ח — 1948, ע' 127.
כהן, משה:
 125. ביאליק וגורקי. העולם, כ"ו תמוז תרצ"ו — 16.7.1936. גל' ל"ב.
כנר, צ.
 126. במערכות סופרים. ממושקין לגורקי: חרות, כ"ה כסלו תש"י — 16.12.49. גל' 367.
כסניה.
 127. עם גורקי (זכרונות): מבפנים. סיון תרצ"ז — יוני 1937, ע' 138-139.
 128. לזכר מ. גורקי (עם יום הולדתו ה-75): שם. סיון תש"ג — יוני 1943, כרך ט', ע' 410-412.
 129. לזכר רומן רולאן (גם על מ. גורקי): שם. תשרי תש"ו — ספטמבר 1945, ע' 251.
 130. מאקסיס גורקי ומוריו: דבר הפועלת. תש"ח — 1948. חוב' 10-11.
כצנלסון, ב.
 131. בין אדם לחבריו, (עם כינוס זכרוני
- נחתיו של א. ליטין): כתיב ב. כצנלסון. כרך י' (הוצאת מפלגת פועלי ארץ-ישראל) ע' 135. גם בתוך מבוא ל„זכרונות וחיות“ מאת אברהם ליטין (הוצאת „עם עובד“, תש"ג — 1943), ע' ל"ב; בתוך „בתבלי אדם“, על מורים וחברים („עם-עובד“, תש"ה — 1945), ע' 290. [שם על מ. גורקי בבקורו באמריקה].
כצנלסון, רחל.
 132. מ. גורקי: דבר הפועלת. תרצ"ו — 1936. שנה 3, חוב' 6-7.
כץ, בן-ציון.
 133. מ. גורקי ויחסו ליהודים ולספרות הישראלית: הבוקר. ו' תמוז תרצ"ו — 1936. 26.6. גל' 216.
 133א. מ. גורקי ויחסו אל היהדות (ליני בל הארבעים של עבודתו הספרותית): „הארץ“. ז', י"ג שבט תרצ"ג—3.9.2.1933. גל' 4117, 4122.
כשדאי, צבי.
 133ב. שיתח עם מאקסיס גורקי ע"ד הציוניות והיהדות: המליץ, פטרבורג. י"ג מרחשון תרס"ג—13.11.1902. שנה מ"ג, גל' 238.
 134. מסביב לספרות (ליובלו של מ. גורקי, קצת זכרונות): הארץ, י"ד אייר תרפ"ח — 1928. 28.5. גל' 2655.
[לוינסקי], יום טוב.
 134א. מאקסיס גורקי: דבר לילדים. תש"י. כרך כ', חוב' 27.
לוכסמבורג, רוזה.
 135. נשמת הספרות הרוסית, תרגם מ. ז. וולפובסקי. תל-אביב, הקיבוץ המאוחד, תש"ה — 1945, ע' 49-53, שם גם על מ. גורקי.
 136. קורולנקו וגורקי. כתבים נבחרים מאת ר. לוכסמבורג. כרך ג', תרגום מ. ז. וולפובסקי, עין-חרוד, הקיבוץ המאוחד, תש"ה — [1945], ע' 63-65.
לחובר, פ.
 137. [ביאליק וגורקי]. בתוך ספרו: „תולדות הספרות העברית החדשה“ ספר ד. (תל-אביב, תש"ח—[1948]), ע' 80, 148.
ליטאי, א.
 137א. יציאת רוסיה (פרשה קטנה אחת מפעולותיו של ה. נ. ביאליק): הארץ. ד' אלול תרצ"ד—15.8.1934. גל' 4584 [שם גם על מ. גורקי].

- [ליכטנבוים] [יוסף].
138. מן הספרות העולמית. מ. גורקי: מזא"ה, בן ישעיהו, יעקב.
- במעלה, תש"ב — 1942, גל' 19.
- ליכטנבוים, יוסף.
139. מאקסיים גורקי. בתוך „מתחום אל תחום" מסות. תל-אביב, ליינמן, תש"ד — 1944, ע' 44—48.
- ליפובצקי (בן-עמרם), פסח.
140. מאקסיים גורקי: הפועל הצעיר: תרצ"ו—1936. שנה כ"ט, גל' 31.
- [ליפשיץ משה] = מליץ.
141. מאקסיים גורקי, א. משהו עליו ושלוש שנים לפטירתו): השומר הצעיר. תרצ"ט — 1939, גל' 31.
- [ליפשיץ], מ[שה].
142. היסעור, (לזכרו של מאקסיים גורקי): שח, תרצ"ו — 1936, גל' 14.
- לנין, ולדימיר איליץ.
143. אגרת למ. גורקי (16 בנובמבר 1909 פריס): משמר, כ"ה טבת תש"ד — 1944.1.21, מס' 138.
144. על חפוש אלהים ויצירת אלהים (כ"ה תב לגורקי): שם, י"ד חשון תש"ז — 1946.8.11.
- מאזנים.
145. שאליאפין וגורקי: מאזנים, תרצ"ג—1933. שנה ד', גל' ל"ד (קפ"ד).
- „מאסף"
- 145א. על „קין וארטיאם" (הערת המער רכת): מאסף (ס"ט. פטרבורג תרס"ב — 1902, הוצאת ל. רבינוביץ), ע' 48.
- מהרשק, ס.
146. גורקי והילדים: דבר לילדים, תש"א — 1941, ע' 173.
- מיזל, גיטל.
147. מאקסיים גורקי: במעלה, תש"ו — 1946, גל' 11.
148. אל האדם (על מ. גורקי): דבר הפור עלת, תרצ"ו — 1936, שנה 3, חוב' 6—7.
- מיזל, נחמן.
149. מאקסיים גורקי בהשפעתו על י. ל. פרץ ושלום-עליכם: ליכוד. (בעריכת הד"ר ש. איזנשטט), תמוז תש"ו — יולי 1946, גל' 2.
- מוטיליבה, תמרה.
150. בעקבות גורקי. בתוך המאמר „בעקבות הריאליזם הסוציאליסטי בספרות": בשער, תש"ט — 1949, שנה ג', גל' 21 (63).
151. שיחה עם מ. גורקי: בתוך ספרו: זכרונות. תל-אביב תרצ"ו — 1936, כרך ד', ע' ט"ו — כ"ג.
- מייטוס אליהו.
152. מאקסיים גורקי: הארץ, י"ג תמוז תרצ"ו — 1936.3.7.
153. מאקסיים גורקי (ערך): אנציקלור פדיה לספרות ישראלית וכללית. תל-אביב, [1944]. כרך א', ע' 418 — 422.
- מאיאקובסקי, ול.
154. אני עצמי, תירגם אברהם שלונסקי. בתוך: „כך גיליתי את אמריקה" (מרחביה, ספרית פועלים, דורון, תש"י — 1950), ע' 168. [שם גם על מ. גורקי]. „המליץ".
- 154א. שיחות ספרותיות, מאקסיים גורקי: המליץ, פטרבורג, א' ניסן תרס"ב—1902.8.4, שנה מ"ב, גל' 71.
- מלכין, ד. ב.
155. עשר שנים אחרי מות גורקי: משמר, י"ז אלול תש"ו — 1946.8.13, מס' 949.
- בתוך מאמרו „ספרים". ב. על „לידתו של אדם" ו„זכרונות על טולסטוי" למ. גורקי, „מסדה".
156. גורקי, מאקסיים (ערך): אנציקלור פדיה כללית „מסדה", כרך ב. (תל-אביב, תרצ"ו), ע' 380—381.
- משמר לילדים.
157. מאקסיים גורקי (במלאות 13 שנה למותו): משמר לילדים, תש"ט — 1949, שנה ד', חוב' ל"ח.
- נוגה, י.
158. על מות גורקי: בוסתנאי, תרצ"ו — 1936, שנה ח' גל' י.
- סגן, ש.
159. משפחת הגורקים (על מ. גורקי, ג'ק לונדון ופ. איסטרואטי): הארץ, ח' אב תרצ"ו — 1936.7.24.
- סטניסלבסקי, ק. מ.
160. „בעליביתיים" למ. גורקי. בתוך ספר רון: „חיי באמנות", תרגם מרוסית י. סערוני. תל-אביב, מסדה, תש"ב — 1942, ע' 182—184.
161. בשפל: שם, ע' 184—188.
- סערוני, י.
162. בשפל למ. גורקי, תרגם א. שלונסקי

- הצגת „אהל“: מאזנים. תרצ"ג — 1933. קורולנקו, וו.
שנה ד', גל' ל"ג (קפ"ג).
פדין, ק.
163. לנין וגורקי. (עברית — א. שלונסקי):
על המשמר. תש"י — 4.11.1949. דף לספרות.
פופובה, א.
164. פאבלוב (תסריט) א. שנת 1919,
פאבלוב וגורקי: ישראל ס.ס.ס.ר. (עלון הלי"ר
גה לידידות עם ס.ס.ס.ר.). יאנואר 1950. ע' 8.
פיטלסון, מ. מ.
165. סיפורי ליפמן ליון, (שם גם על
השפעת הסיפור „שגגה“ למ. גורקי על הסי-
פור „בדחי“ מאת ליפמן ליון): כתבים, ספר
א' (ורשה, „אחיספר“, תרע"ד), ע' 32—33.
פיכמן, יעקב.
166. חווה ואמן (גורקי וצ'חוב): הפועל
הצעיר. תרצ"ו—1936. שנה כ"ט. גל' 37—38.
167. מאקסים גורקי. בתוך: „דמויות
מנצנצות“, רשימות. (מרחביה. ספרית פור-
עלים, דורון, [1947]), ע' 141—147. פורסם
קודם ב„דבר“ 25.9.1946.
פינברג, ישראל.
168. גורקי הקלאסיקון הראשון של הספ-
רות הפרוליטרית (מרץ — 1868 — יוני
1936): קול העם, שבועון. 1946. מס' 26.
צוויג, סטפן.
169. למאקסים גורקי (לשנת הששים).
תרגם ד. שטוק: מוסף ל„דבר“ תרפ"ח —
1928. גל' 29.
צייטלין, הלל.
- 169א. יוסף היים ברנר. ערכים וזכרונות:
התקופה. תרפ"ב. ספר י"ד—ט"ו, ע' 630,
634; מבחר דברי זכרונות על י. ה. ברנר
(הקיבוץ המאוחד, תש"ד) ע' 25, 30. [שם גם
על מ. גורקי].
הצפירה.
170. למאסרו של מאקסים גורקי בריגא
ביום 11 ביאנואר 1905 (לפי הנוסח הישן):
הצפירה. כ"ט באדר א' תרס"ה — 3.6.1905.
גל' 38.
171. עוד למאסרו של מאקסים גורקי: שם.
א' אדר ב' תרס"ה — 3.8.1905. גל' 40.
172. שיחה עם מאקסים גורקי: (שם גם
על חזיונו „בני השמש“, שחיבר בימי
מאסרו): שם. י"ג אדר ב' תרס"ה—1905
3.20. גל' 50.
173. ע"ד מאקסים גורקי: שם. כ"ו אדר
ב' תרס"ה — 4.2.1905. גל' 60.
174. על המהפכה (מכתב אל. מ. גורקי).
תרגם א. ז. רבינוביץ. בתוך: במסילה, מאת
א. ז. רבינוביץ. תל-אביב, תרצ"א —
[1931], ע' 113—114.
קורן, יצחק.
- 174א. הפגרום בשנת 1903: בספרו
„יהודי קישינוב“ (תל-אביב, „אבוקה“,
תש"י) ע' 87. [שם גם על גורקי].
קלוזנר, יוסף.
175. [טשרניחובסקי וגורקי]. בתוך ספרו:
שאל טשרניחובסקי, האדם והמשורר. ירו-
שלים, החברה להוצאת ספרים שע"י האוני-
ברסיטה העברית, תש"ז — 1947. ע' 142.
קלינגר, יעקב.
176. על פני תהום, החזיון החדש של
מאקסים גורקי: הזמן, תרס"ג — 1903,
פטרבורג. גל' 23.
ק[ליינמן], מ[שה], מ. ק.
177. על מות גורקי: העולם. י"ט תמוז
תרצ"ו — 9.7.1936. גל' ל"א.
קליינמן משה.
178. עם ביאליק למוסקבה: „דבר“ ט"ו,
כ"ג, ל. תשרי תרצ"ז — 10.2, 10.3, 10.16,
1936. ז', כ"א כסלו תרצ"ז — 10.23, 11.6,
1936.4.12; גל' 3463, 3467, 3473; 3479—
3491, 3515.
קמחי, דב.
179. על ספרים (לקט מדברי גורקי) בתוך
ספרו: מסות קטנות. ירושלים, תרצ"ח
(1938), ע' 137—140.
180. מ. גורקי: בתוך „מבחר הסיפור
העולמי“, ע' 135. גם בתוך „פניני ספ-
רות“ — מסיפורי אומות העולם. תל-אביב
תש"י (1950), ע' 41.
קרוק, רבקה
- 180א. ביקור אצל גורקי בעינינים יהו-
דיים. (חמש שנים למותו): דבר גל. 5091.
ט"ז ניסן תש"ב—3.4.1942.
קריב, אברהם.
181. אחרי מטתו של גורקי: מוסף ל„דבר“
תרצ"ו — 1936. גל' 29.
[קרפיבנר, נ. ד.], נחום איש גמזו.
182. האוניברסיטאות שלי למ. גורקי:
במעלה, תרצ"ו—1936. גל' 10.
רבינוזן, מ.
- 182א. מרדנותו ה„יחפנית“ של גורקי:
„הארץ“. יז אלול תרצו—4.9.1936. גל. 5209.

- רוט, שולמית. 185א. [על מ. גורקין]: כתבי שלום-עליכם
 183. גורקי בתיאטרון העירוני (רשמים)
 מקרית האמנות בבאול): הארץ, 23 במאי
 1947.
 רושצוק, י.
 183א. להצגת „בשפל“ ע"י ה„אהל“:
 „הארץ“. י"ב שבט תרצ"ג—8.2.1933 גל.
 1421.
 שאליאפין, פ.
 184. ביני לבין גורקי [תרגום א. שלונסקי]:
 תורים, כ"ט סיון תרצ"ג. שנה א' גל' א'.
 שטיינמן, אליעזר.
 185. מאקסיס גורקי (עם תמונתו): מוסף
 „דבר“ תרצ"ו — 1936. כרך י"א. גל' 28.
 שלום-עליכם, 18—14.

מפתח שמות מתרגמי יצירות מ. גורקי, סיפוריו ומאמריו

אורקה, מ: 38א.	לוינסון, א: 10
אייגש, י. א': 17	ליכטנבוים, י: 30, 51
אריאל, ז: 39א.	ליפובצקי, פ: 4, 29, 32, 43
באסוק, מ: 82	מאיר: 53
בן-אברם, ח. ש: 15א.	[המאירין], אביגדור: 29א.
ב—קי, מ: 22	מנדל, ש: 14
ברוך, י. ל: 13, 16	נעמי: 35, 36
[ברש אשר], ב. פליכס: 86א.	ס. אורי: 40
גוברמן, א: 23, 31, 39	ס. ט: 75
גולדברג, לאה: 6	סברדליק, מ: 76
גולדשטיין, י: 27	סדן-שטוק דב: 74
גוסין, מ: 84	פוננסקי, מ: 60ב.
גפניאל: 20	פרסמן, א: 12
גרניבלט, נ: 44	קאופמן, חיה: 66
גרנישפאן, א: 41	קפלן שמואל: 47, 52, 54, 56, 56א.
הוידית, ר: 55	ר—ן, י: 21
הרברג, ש: 2, 3, 7, 15	רובינוק, ב: 18
ילפובסקי, מ. ז: 33, 34	שופמן, ג: 1
יגדורוביץ, י. א: 11	שלונסקי, א. 5, 8, 28, 37, 42, 48, 64, 65, 70
הורפי, א: 25	שץ בן-פסח: 11
הירם, ש: 9	שרה: 59

רשימת כתבי העת והספרים בהם נדפסו תרגומי יצירות מ. גורקי

בעברית

האדמה (בעריכת י. ח. ברנר); האוניברסיטה (קובץ); זכרונות על טולסטוי;
 סיטאות שלי; האחד במאי (קובץ); האחדות; חיי קלים סאמגין (עומד להופיע); ילדות;
 האם; הארץ; בין הבריות (עומד להופיע); לאחדות העבודה; לעבודה; לידתו של אדם;
 במעלה; במפנה (קובץ); ברית המועצות (קובץ); לחבר; מאסף להמליץ, תרס"ב; מולדת;
 בן-בן; בשער; בסך (קובץ); הגלגל; דבר, מור; מבפנים; מפעל בית ארטמונוב; מבחר הספרים;
 דבר לילדים, דבר הפועלת; דרמה קטנה; פור העולמי; מאקר צודרא; משמר, מש-
 נה; דרכי לתיאטרון העברי — מ. ינסין; מר לילדים; ספורים נבחרים מן הספרים

רוח הרוסית; ספורי מעשיות על איטליה; וארטיסום; קין וארתם; קדם (לפ"ק); קול העתיד, ורשה; עתידות; פומה גורדייב; העם; שדות (מחנות העולים); שירת רוסיא הפועל הצעיר; פניני ספרות; הצפירה תרס"ד, הוספה ספרותית; הצר הרוסי; קין אנתולוגיה; השומר הצעיר; תאוה-זעווה.

רשימת כתבי העת והספרים, בהם נדפסו הערכות על מ. גורקי

אגרות י. ת. ברנר, כרך א; ד. קמחי; מולדת, תרפ"ח; מן העבר — האדמה (בעריכת י. ח. ברנר); הארץ; הבר קר; במה לעניני תיאטרון ואמנות; בדרך הילוכי — א. ורדי; במעלה; במפנה; בוס' תנאי; במסילה — א. ז. רבינוביץ; בשער; דבר; דבר לילדים; דבר, מוסף לשבתות ולמועדים; דבר הפועלת; דרכי אל התיאטרון העברי — מ. גנסי; דברים שבעל פה — ח. נ. ביאליק, ספר ב; זכרונות חלק ד' — הרב י. מזאה; הזמן, תרס"ג; זכרונות וחיות — א. ליסין; חיי באמנות — סטניס' לבסקי; חרות; יהודי קישינוב; ישראל — ס.ס.ס.ר, כך גיליתי את אמריקה — ו. מאיקובסקי; כתבי י. ת. ברנר, כרך ז, ח; כתבי ב. כצנלסון, כרך י. כתבי רוזה לוכ' סמבורג, כרך ג; ליכוד; מאזנים, שבועון, תרצ"ג; מאזנים ירחון, תרצ"ט; מאסף ל"המליץ" תרס"ב; מבנים; מסות קטנות —

מפתח יצירות מ. גורקי שתורגמו לעברית

בשפל: 28	אגדת החומה: 40
דבר אל הקומוניסטים: 79	אגדת מזמור לנין: 53
דגל האחד במאי: 46	אגדת אל המונגולים: 62
דרור זאטוט: 57	אדם קל: 9
דרמה קטנה: 10	אהבה ראשונה: 9
הפגנת האחד במאי: 44	האוניברסיטאות שלי: 4
ידידי (שיר): 26	האושר: 9
הזקנה איורגיל: 4	האחד במאי: 28א.
הזקן: 20	איבנון הטפשוון: 59
חבר: 60	איש האמת: 80
חיי קלים סאמגין: 15	אל הפועלים במערב אירופה: 83
החן ובנו: 9, 18, 35	אם-אדם: 9, 25
טולסטוי, ל. נ.: 12, 70, 73א	האם (אגדה): 31
ילדות: 6	האם (רומן): 14
ילדי פארמה: 58	אשה שענינה תכלת: 56א
ישקה: 49	באין רואים: 86א
יתום: 34	בארביס, אנרי: 85א.
לידתו של אדם (קובץ סיפורים): 9	ביאליק, ח. נ.: 71, 72
לידת האדם: 51	בין הבריות: 15א
לנין: 61, 63, 76, 80	בני אדם בינם לבין עצמם: 74
לפני החיים: 19	בן לויתי: 9
מאקר צ'ודרה: 9, 11	בסערה: 50
מבשר הסופה: 41	בערב חג המולד: 56

על הספר: 67	מהפכה ותרבות: 60.ב.
על הציור: 86	מכתבים לפועלים סופרים: 75
העשירה: 9	מכתב אל שלום-עליכם: א78.
עשרים וששה ואחת: 9	המנצח: 27
פומה גורדייב: 2	הספר הילדות: 33
פעם אחת בסתיו: 21	בפעל בית ארטמונוב: 3
פפה: 38	נאים במוסקבה: 69
פראנס, אנטול: 64	נגד הרוח הבורגני הזעיר בספרות: א72.
הפרעות: א16	זוכה פני החיים: 45
צופים: 9	הנצח: 22
צ'חוב, א. פ.: 82	הנצח האדם: 39
הצר הרוסי: א1	הניקבה: א38.
קין וארטיום: 13, 16	הנער עושה הפלאות: 47
קין וארתם: 1	הנץ והעכנא: 17
קלינין: 9	סבא ארכיפ וליונקא: 55
ראשית ילדות: 30	הסבא ונכדו: 54
רוצחים: 37	הסופרים ורוסיה הסובייטית: 81
שביתה באיטליה: 23	ספורי מעשיות על איטליה: 7
השומר: 9	ספרים: 68
שיר היסעור: 42	הספר: 9
שירת היסעור: 356.	העצירה אוקורוב: 8
שיר מבשר הסופה: א29.	על האדם: 65, 66
שירת הנשר: 24	על אנטישמיות: 85
שירת התחמס: 4, 29	על האמהות אפשר לספר בלי סוף: 36
השעין: 43	על „הבימה“: 84
תאוה — זעה: 5, 48	על הוולגה: 32
תולדות אהבה נכזבת: 8	על המציאות השלישית: 73
תפוחים: 52	על המשטר [ברוסיה הצארית]: א60.
תשובה לאינטליגנט: 77	על ספרות העולם: 78

רשימת יצירות מ. גורקי במקורן (לפי האלף-בית הרוסי). שתורגמו לעברית

Барбюс, Анри: 85 א	сказок“): 59
Буревестник: 41, 42	Исповедь (Стихотворение): 26
В бурю (Из „Сказок об Италии“): 50	Каин и Артем: 1, 13, 16
В людях: 15 א	Калинин: 9
В сочельник: 56	Книга: 9
Волшебный мальчик: 47	Книги: 68
Воспоминания о Л. Н. Толстом: 12, 70, א73	К рабочим западной Европы: 83
Городок Окуров: 8	Ласточка: 57
Двадцать шесть и одна: 9	Легкий человек: 9
Дедушка Архип и Ленька: 55	Ленин, Владимир Ильич: 62, 63, 76, 80
Дедушка и внук: 54	Люди между собой (Воспоминания): 74, א86
Дело Артомоновых: 3	Макар Чудра: 9, 11
Детство: 6	Маленькая драма: 10
Десять: 9	Мать: 9, 25, 31
Женщина с голубыми глазами: 56 א	Мать (Роман): 14
Жизнь Клима Самгина: 15	Мои университеты: 4
Забастовка в Италии: 23	Мой спутник: 9
Знамя первого Мая: 46	На Волге: 32

- Зрители: 9
Иванюк-дурачек (Из „Русских На дне: 28
Начало моего детства: 30, 33
Нонче (Из „Сказок об Италии“): 22
Об антисемитизме: 85
Обращение к коммунистам: 79
Однажды осенью: 21
О Х. Н. Бялике: 71, 72
О „Габима“: 84
О живописи: 86
О книге: 67
О матерях (Из „Сказок об Италии): 36
О Мировой литературе: 78
О третьей действительности: 73
О Франсе, Анатоле: 64
О человеке: 65, 66
Ответ интеллигенту: 77
Пармские дети: 58
Первомайская демонстрация: 44
Перед лицом жизни: 19, 45
Песня о буреветнике: 29, 42
Песня о Соколе: 4, 17, 24, 29, 40, 53, 56
Пепе (Из „Сказок об Италии): 38
Первая любовь: 9
Писатели и советская Россия: 81
Победитель: 27
Погром: 16 &
Послание Монголам: 62
Рассказ о безответной любви: 8
Революция и культура: 60
Речь в Москве (В день шестидесятилетия): 69
Рождение человека: 9, 51
Русский царь: 1
Сирота: 34
Сказки об Италии: 7, 36, 38, 39, 58
Старик: 20
Старуха Изергиль: 4
Сторож: 9
Страсти-Мородасти: 5, 48
Счастье: 9
Товарищ: 60
Убийцы: 37
Фома Гордеев: 2
Хан и его сын: 9, 18, 35
Часы: 43
Человек победил: 27, & 38, 39, &
Чехов А. П.: 82
Яблоки: 52
Яшка: 49